

SPRAVODAJ

OBCE UHORSKÁ VES

ROČNÍK XXI

SEPTEMBER

ROK 2021

Vážení spoluobčania, naša snaha o zlepšovanie a skvalitňovanie prostredia, v ktorom žijeme sa nám podarilo opäť o niečo zvýšiť. Obnovou v parku pri Pomníku padlým, na ktoré sme získali dve dotácie vo výške viac ako 15000€, sme vytvorili dôstojnejšie a krajšie miesto. Neustále vyvíjame aktivity na získanie prostriedkov z externých zdrojov. Podarilo sa nám znovu cez projekt získať takmer 20000€ na obnovu KD.

Samosprávy sú financované z príjmu daní fyzických osôb, a preto je dôležité, aby čo najviac osôb žijúcich v obci bolo prihlásených na trvalý pobyt. Prebiehajúce sčítanie ľudí nám potvrdilo neustále rastúci trend počtu obyvateľov, keď podľa štatistického úradu minulý rok nás bolo 500 a toho roku 548.

Zlepšením epidemiologickej situácie bol ukončený aj maratón celoplošných testovaní. Veríme, že už nebudeme musieť podstúpiť uvedenú tortúru a situácia s Covid – 19 sa nám nevymkne spod kontroly.

Život v obci, ale aj v celej spoločnosti sa cez leto vrátil do „normálu“, ale tiež pod určitými obmedzeniami a spoločnosťou sa nesie zatiaľ tichý súboj medzi zaočkovanými a nezaočkovanými, ktorý rozdúchávajú politickí predstavitelia, namiesto spoločných krokov, ktoré by zjednotili našu spoločnosť.

Aj v našej obci žijú občania, ktorí majú na vec iný názor ako vedenie obce a spoločne hľadáme riešenia ako nájsť spoločnú cestu. Nie všetko môže vyriešiť starosta, obecné zastupiteľstvo a komisie.

Ak je rušený nočný klud, je lepšie, ak je privolaná policajná hliadka, ak je poškodený majetok v osobnom vlastníctve, tiež je lepšie podať oznámenie na páchateľa a nie vyhrážať sa vymyslenými trestnými oznámeniami.

Všetci by sme si mali uvedomiť, či svojou činnosťou konáme v súlade so zákonom, či obmedzujeme niekoho práva.

Možno by sme sa mali držať jednoduchšej starej pravdy „Nerob to, čo nechceš, aby druhí robili tebe“. Preto ak nás hnevá parkovanie tam kde sa nesmie parkovať, tak ani my ostatní nebudeme parkovať na takých miestach. Ak nás hnevajú neupravené dvory a priestranstvá, tak najprv zveľadím svoje, ak nás vyrušuje hluk, nebudeme sa správať hlučne ani my, ak nechceme aby bola príroda poškodzovaná, nebudem ju poškodzovať ani ja a podobných porovnaní by sme ešte našli veľké množstvo. Každý z nás je tu len dočasne a záleží len na nás, akú stopu zanecháme v pamäti našej spoločnosti.

Určitou stopou, ktorú zanecháme sú aj naše deti. Deti sú našou vizitkou a naším zrkadlom. Smutné je, že niektoré školopovinné deti nemajú ani kúsok úcty ku starším ľuďom, nevedia sa ani pozdraviť. Musíme si však my dospelí uvedomiť, že ich my vychovávame a niekedy im odovzdáme do rúk nielen spoločnosť, ale aj naše životy, keď už nebudeme mať síl sa o seba postarať. Preto je dôležité, aby sme z našich detí vychovali zodpovedných, slušných a starostlivých ľudí.

Vladimír Multáň
váš starosta

Deň víťazstva nad fašizmom 76. výročie

V predvečer 76. výročia ukončenia II. svetovej vojny, sme si položením vencov a zapálením sviečok pripomenuli koniec oslobodzovacích bojov a fašistického násilia.

Tento významný sviatok sme si pripomenuli pri obnovenom pomníku a jeho okolí.

V minulom spravodaji sme zverejnili poslednú oficiálnu fotografiu, pred obnovou a teraz Vám pri-nášame prvú oficiálnu po obnove uvedených priestorov.

Na rekonštrukčné práce sme získali prostredníctvom Miestnej akčnej skupiny MAS Horný Liptov a od predsedu vlády SR z výzvy na obnovu vojenských hrobov a pamätníkov.

Miesto na večný odpočinok našiel na Háji Nicovô

Na vojnovom cintoríne Háj Nicovô uložila rodina exhumované ostatky desiatnika Michala Chleba. Rodák z Uhorskej Vsi zahynul po strelnom zranení 5. mája 1945 v poli pri Hošťálkovej (Morava) ako desiatnik pechoty IV. československej brigády, kde našiel aj miesto posledného odpočinku. Po prvej exhumácii boli ostatky 35 ročného desiatnika prevezené na Slovensko a ešte v júni roku 1945 uložené na cintorín v Okoličnom, ktorý bol však zrušený ešte v čase, keď Okoličné nebolo mestskou časťou. Rodina vojnovéj obete však našla dôstojnejšie miesto pre jeho večný odpočinok, ako bol pôvodný zrušený cintorín v Okoličnom. Po exhumácii desiatnika Chleba pochovali na cintoríne, ktorý má ambíciu stať sa národným vojnovým cintorínom.

Češť pamiatke padlým v druhej svetovej vojne, češť pamiatke desiatnika Michala Chleba.

zdroj mesto LM

Rekonštrukcia priestorov KD

Priestory budovy KD prechádzajú rekonštrukciou elektrických rozvodov. Budova KD bola postavená brigádniccky v 60. rokoch minulého storočia. Materiálu v tej dobe nebolo mnoho a tak výstavba trvala pomerne dlho a nie všetko bolo postavené podľa projektu.

Určitá rekonštrukcia prebehla v čase, keď vo vestibule bolo pohostinstvo a vo vedľajšej budove obchod. Nie všetky zmeny však boli v súlade s vyhláškou. Všetky uvedené nedostatky sa odstránia novými rozvodmi na základe projektovej dokumentácie.

Rekonštrukciou priestorov znížime energetickú náročnosť budovy, umiestnením audiovizuálnej techniky (do sály KD pribudnú reproduktory) zlepšíme podmienky pre spolkovú činnosť, pre spoločenské akcie organizované obcou.

Na rekonštrukciu sme získali 19 221,51 €. Priestory kancelárie a kaderníctva boli vyhodnotené ako neoprávnený náklad a budú financované z vlastných zdrojov.

Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka : Európa investuje do vidieckych oblastí

Program
rozvoja vidieka SR
2014-2020

Zberný dvor prináša osoh

Na zbernom dvore pracovníci obce z opílených konárov spracovali štiepku, ktorú si naši občania mohli bezplatne odobrať a použiť vo vlastných záhradách. Aj takto využívame zelený odpad, že ho vraciame späť do prírody, kde nám ešte bude dávať osoh.

V roku 2020 sa nám podarilo vyseparovať 37 781 kg triedeného komunálneho odpadu.

Zabezpečenie múru na budove KD

Kultúrny dom brigádnicky postavili občania obce v 60 rokoch. Postupne sa snažíme niektoré veci rekonštruovať. Niečo realizujeme z vlastných zdrojov, niečo zo získaných nenávratných finančných prostriedkov. V mesiaci máj firma Hageos s.r.o. Liptovský Hrádok pomocou mikropilót spevňovala múr na západnej strane, ktorý pravdepodobne váhou balkóna a nevhodného podlažia praskol.

Veríme, že spevnením podlažia zabránime ďalšiemu praskaniu a budova KD nám bude aj naďalej slúžiť po dlhé roky.

Práce vo výške 4356€ boli financované z rezervného účtu obce.

Národný projekt terénnej opatrovateľskej služby

Projekt NP TOS, z ktorého čerpáme zdroje na financovanie dvoch opatrovateľiek, ktoré sa starajú o dve naše obyvateľky bol predĺžený o 5 mesiacov. Predĺžením projektu získame navyše 7500€ (od 1.1.2020 sme získali z externých zdrojov na opatrovateľky 17900€), čím sa nám podarilo odbremeniť rozpočet obce. V súčasnej dobe sme cez výzvu ministerstva práce predložili žiadosť o poskytnutie nenávratných finančných prostriedkov na opatrovateľky od 03/2022, aby sme nemuseli rapídne navyšovať poplatky od prijímateľov pomoci.

Závažná Poruba – 8. júla 2021 - Primátori a starostovia obcí z okresu Liptovský Mikuláš sa stretli na zasadnutí Združenia miest a obcí Liptova (ZMOL).

V Závažnej Porube privítal svojich kolegov tamajší starosta Pavel Beťko. Zasadnutie otvoril a viedol predseda ZMOL a primátor Liptovského Mikuláša Ján Blcháč, ktorý je zároveň poslancom Národnej rady Slovenskej republiky.

Predseda Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS) a primátor Liptovského Hrádku Branislav Tréger vo svojom vystúpení informoval aj personálnych zmenách, ktoré sa postupne udiali v ZMOS i o aktivitách do nasledujúceho obdobia. „Sme reprezentantmi 95 percent slovenských miest a obcí. Od samosprávy zbierame v teréne (aj na takýchto stretnutiach) cenné poznatky a skúsenosti. Tie sú pretavené do aplikačnej praxe, ktorú následne prekladáme exekutíve. V ZMOS máme vytvorené viaceré expertné skupiny, ktoré vypracovávajú už paragrafové znenia zákonov, ako napríklad pri novele stavebného zákona,“ ozrejmil predseda ZMOS Branislav Tréger, ktorý zdôraznil, že ak sa nebude dariť mestám a obciam, tak sa nebude dariť ani štátu – to, samozrejme, platí aj opačne.

Svojich kolegov Branislav Tréger informoval aj o aktuálnej situácii pri novele stavebného zákona i o pripravovaných zmenách v sociálnej oblasti. Hovoril aj o problematike odpadového hospodárstva i o aktivitách Štátneho fondu rozvoja bývania.

Členovia ZMOL zároveň delegovali aj svojich zástupcov na pripravovaný snem ZMOS. Rokovania ZMOL sa vo štvrtok 8. júla 2021 zúčastnili aj zástupcovia Okresného úradu v Liptovskom Mikuláši na čele s jeho prednostom Jozefom Repaským a Mária Kubíková, riaditeľka Slovenského Červeného kríža, územný spolok Liptovský Mikuláš.

77. výročie SNP

Jeden z najvýznamnejších míľnikov v histórii Slovenska sme si pripomenuli 27.8.2021 aj v našej obci.

Často počujeme, že o SNP sa zaujímajú iba starší ľudia. Verím, že aj mládež si je vedomá toho, že žijeme slobodne aj vďaka odvahe a hrdinskosti partizánov aj obyčajných ľudí, ktorí položili svoje životy práve v SNP. Je nevyhnutné pripomínať si tento sviatok, aby nevymizol z našej pamäti. Je dôkazom toho, že naši predkovia sa sami rozhodli a nebáli sa vziať svoj osud do vlastných rúk. SNP bolo jedným z najväčších povstaní v Európe, mali by sme byť naň právom hrdí. Slovenské národné povstanie nech je pre nás pripomenutím, že demokraciu a slobodu treba neustále ochraňovať. Ctime a vážme si slobodu, nebudme ľahostajní k akémukoľvek násiliu, ktoré pácha človek na človeku.

My si slobodu vážime a na dôkaz toho sa každoročne stretávame pri pomníku padlým, kde položením vencov vyslovíme vďaka za to, že naša generácia môže žiť v mieri.

Zapálením vatry si uctíme symbol SNP.

Vatry boli v tom neľahkom období iskierkou nádeje pre ľudí, ktorí vystúpili v boji proti okupantom. Prítomným ľuďom na oslavách sme chceli spríjemniť atmosféru osláv aj vystúpením skupiny Pramene, ale príroda bola opäť silnejšia a blesk nám spálil elektrickú prípojku na klzisku.

Tohtoročnú vatru postavili pracovníci firmy Zerox, (majiteľ firmy Roman Pavelica nám zabezpečil aj drevo) a Jozef Zlejší so Svetozárom Benianom. Drevo na vatru nám sponzorsky poskytla firma Rettenmeier z Liptovského Hrádku.

Rettenmeier v skratke.

Píla v Liptovskom Hrádku s ročnou reznou kapacitou takmer 700 000 kubických metrov je Rettenmeier Tatra Timber najväčšia píla na Slovensku. Okrem skladu guľatiny, linky na spracovanie tenkej a hrubej hmoty, zariadenia na sušenie dreva a triediaceho zariadenia sa tu nachádza aj hobľovacia linka a linka na výrobu jednovrstvových panelov z masívneho dreva a viacúčelových drevených dosiek. Na jar 2020 bol do prevádzky uvedený závod na výrobu peliet s kapacitou 75 000 ton ročne.

Únia žien

Členky Miestnej organizácie Únie žien Slovenska sa zúčastnili akcie „Ľubel'ský kotlík“.

Veríme, že získané skúsenosti pretavia aj do podobnej akcie v našej obci.

Všetci sa už potrebujeme spoločensky stretávať.

Nielen Hasičská zbrojnica dostala nový šat, ale aj hasičská striekačka z roku 1941, ktorá je umiestnená pred obecným úradom sa pred výročím založenia DHZ odela do nových farieb.

SVET UDATNÝCH RYTIEROV

Bc. Roman Brezina

V minulom čísle obecných novín sme si predstavili najstaršie dejiny Uhorskej Vsi ako strážnej dediny na severných hraniciach Uhorského kráľovstva. Povedali sme si, že prvými, písomne doloženými majiteľmi územia a dediny Uhorská Ves boli traja českí rytieri Hauk, Beuch a Polko. Majiteľom samotnej dediny Uhorská Ves sa stal rytier Polko, ktorý si ju zvolil ako svoje osobné sídlo. Aj keď sa nám k spomínaným zachovali len dve listiny (darovacia z roku 1230 a listina týkajúca sa Polka z roku 1239), chcel by som vám na ich príklade predstaviť život rytiera v stredovekom priestore strednej Európy.

O tom, kedy sa Hauk, Beuch a Polko narodili, alebo kde vyrastali, nemáme takmer žiadne zmienky. Výsledky doterajšieho historického výskumu ich života však naznačujú, že mohli pochádzať zo západných Čiech, z rodiny Černína z Chudenic, teda boli nepriamymi predkami rodu Černínovcov, jedného z najstarších šľachtických rodov Českého kráľovstva. Čo viedlo historikov k tomuto názoru? Skutočnosť, že Černín z Chudenic bol nútený emigrovať z Česka niekedy medzi rokmi 1212 – 1216. Pred rokom 1212 sa spomína ako komorník kráľa Přemysla Otakara I., do ktorého nevôle upadol po podpore jeho syna Vratislava ako následníka na český trón. Miesto Vratislava si však Přemysl Otakar za svojho nástupcu vybral syna Václava zo svojho druhého manželstva, preto Vratislav a všetci jeho prívrženci boli prenasledovaní a vyhnaní z Čiech.

Nie je známe, či Hauk, Beuch a Polko boli synmi Černína, alebo pochádzali zo širšieho príbuzenstva. Dnešný stav výskumu len naznačuje, že bratmi boli Hauk a Beuch, zatiaľ čo Polko bol ich vzdialenejším príbuzným. Narodili sa pravdepodobne niekedy medzi rokmi 1190 – 1200, ešte v Českom kráľovstve. Rytierov z nich zrejme vychovali ešte tam. Ako taká výchova prebiehala? Prvých sedem rokov svojho života prežili so svojimi rodičmi. Kde bol ich domov je ťažké povedať. Černínovci už v tej dobe mali niekoľko sídiel, medzi ktorými sa pohybovali v priebehu roka. Keď dovŕšili 7 rokov, rodičia ich poslali k niektorému inému váženému šľachticovi, rytierovi, kde slúžili ako pážatá. Existovalo pravidlo, ktoré určovalo kde majú byť synovia poslaní na rytiersky výcvik – k lénnemu pánovi. To znamená ku človeku, ku ktorému bola ich rodina viazaná vazalským sľubom, teda sľubom vernosti za udelenie majetkov. Pokiaľ dostala rodina majetok od kráľa, bol mladý šľachtický syn poslaný na rytiersky výcvik ku kráľovi. To bol zrejme aj prípad Hauka, Beucha a Polka. Stali sa teda jeho osobnými sluhami,

alebo sluhami jeho manželky. Mali na starosti plniť ich prania počas celého dňa. Po dosiahnutí veku 14 rokov sa stali zbrojnošmi, respektíve známejšie panošmi, alebo štítonosičmi.

V prípade bojov alebo rytierskych turnajov mali na starosti nosenie zbraní svojho pána a pri príchode pána na miesto bojov, prípadne turnajov niesli jeho štít s rodovým znakom – erbom. Okrem toho mali aj povinnosti komorníkov, tzn. starali sa o garderóbu svojho pána, pohárnika – teda pri stolovaní svojmu pánovi dolievali, ale i povinnosti sokoloriarov, koniarov a podobne. Ich prvoradou úlohou bolo však cvičiť sa v boji, v love, jazde na koni. Počas celého obdobia rytierskeho výcviku sa vzdelávali aj v Siedmych slobodných umeniach (*Septem artes liberales* – v stredoveku sa takto označovali predmety všeobecného vzdelania. Najprv sa študovalo tzv. *trívium*, teda nižšie vzdelanie v latinskej gramatike, rétorike a logike, neskôr tzv. *kvadrívium*, teda vyššie vzdelanie v aritmetike a geometrii, astronómii a hudbe), ale i v etikete, v hre šachu, ale aj v oblasti fyzická, ktoré dnes nazývame športom – plávanie, beh, a podobne.

Keď mladý rytier dosiahol vek 21 rokov, nastala pre neho posledná skúška pred pasovaním za rytiera – skúška bojom. Tu mladý panoš mohol už zasiahnuť do boja (čo dovtedy nemohol), aj na koni, aj v brnení, ale nesmel mať na nohách ostrohy a rovnako ani meč, ktoré boli považované za symboly len plne vyučeného rytiera. Musel sa uspokojiť len s drevenou palicou. V prípade, že adept na rytierstvo tento boj prežil, čakalo ho pasovanie na sviatok niektorého z patrónov rytierov – napr. sv. Martin, sv. Juraj, sv. Ladislav, alebo sv. Demeter.

V prípade mieru večer pred pasovaním strávil budúci rytier noc v kaplnke pred oltárom, kde bol položený jeho budúci meč. Mal sa modliť a prosiť Boha o pomoc pri vykonávaní jeho budúcich povinností. Počas pasovania mu boli udelené atribúty rytiera – ostrohy na nohy a meč, najdôležitejšia zbraň rytiera. Na niektorých miestach sa praktizoval počas pasovania aj tento zaujímavý zvyk. Budúceho rytiera udreli päšťou alebo dlaňou po väzoch tak silno, že omdlel. Jeho následne prebudenie malo znamenať prebudenie sa do nového života. Neskôr sa využíval aj menej drastický zvyk – polozenie plochej strany čepele meča na rytierovo plece (čo sa ostatne praktizuje v monarchiách dodnes). Pokiaľ bolo pasovanie za rytiera nutné čo najskôr, napríklad v boji, mohol byť rytier pasovaný ktorýmkoľvek iným rytierom. Ak bol pasovaný v kaplnke, obrad mal na starosti jeho pán.

Takto teda boli vychovaní aj Hauch, Beuch a Polko. Do Uhorska, ako som už napísal vyššie, sa dostali pravdepodobne s Černínom, a svoje služby ponúkli kráľovi Ondrejovi II., ktorého nazývali aj Jeruzalemský, pretože medzi rokmi 1217 – 1221 viedol Piatu križiacku výpravu. Bol nepokojnej povahy, často útočil na okolité štáty, najmä na časť južného Poľska zvanú Halič, ktorú sa pokúšal obsadiť a pripojiť k Uhorsku až štrnásťkrát. Naši traja rytieri mohli s ním bojovať buď na križiackej výprave, alebo na výpravách do Haliče, za čo im udelil majetky v Uhorskej Vsi. V listine sa doslova píše:

„...My verným našim Beuchovi, Haukovi a Polkovi za ich verné služby dali sme časť zeme na území Liptova, ktorej územie bolo kedysi osadou, ľudovo zvanou Uhorská Ves.“

Zdroj: VÍTEK, Peter – CHURÝ, Slavko – LAUČÍK, Peter. Dejiny obce Liptovský Peter. Obec Liptovský Peter 2018, s. 12.

Z uvedeného vyplýva, že skutočne dostali územie Uhorskej Vsi za zásluhy, bohužiaľ nešpecifikované, teda sa už asi nikdy nedozvieme za aké konkrétne činy boli odmenení takýmto spôsobom.

Pozrieť sa detailnejšie na život týchto troch našich českých rytierov nám dnes bohužiaľ nedovoľuje nedostatok písomných materiálov. Predsa len, nemohli sa v žiadnom prípade zachovať všetky, delí nás od nich viac ako sedemsto ročná časová bariéra. Týmto článkom som chcel na základe dostupných informácií len objasniť, aký život mali, okolnosti, akým spôsobom sa dostali na Liptov, a vďaka čomu boli odmenení.

Protihluková stena

Doprava po mostnom telese ponad obec sa stále navyšuje a spolu s ňou sa zvyšuje aj hluk, ktorý negatívne vplyva na zdravie občanov našej obce. Z tohto dôvodu naďalej komunikujeme s Ministerstvom dopravy Slovenskej republiky a Národnou diaľničnou spoločnosťou na vybudovaní protihlukovej steny na mostnom telese. Pod článkom odpoveď ministerstva na našu poslednú žiadosť v akom štádiu je realizácia PHS.

Dňa 18.08.2021 bolo Ministerstvu dopravy a výstavby SR doručené elektronické podanie od obce Uhorská Ves, v zastúpení starostom obce p. Vladimírom Multáňom, nazvané „Odpoveď na petíciu - žiadosť o poskytnutie informácie“. Podanie súvisí s predošlým podaním z roku 2020 nazvaným „Petícia za výstavbu PHS na moste Podtureň pri obci Uhorská Ves“. Obsahom podanej petície bola žiadosť o dobudovanie PHS na časti mosta Podtureň a na diaľnici vedúcej ponad a popri obci Uhorská Ves z dôvodu hluku z pozemnej dopravy na diaľnici D1.

Predmetné podanie starostu obce Uhorská Ves bolo dňa 23.08.2021 postúpené na Útvar vedúceho hygienika rezortu, oddelenie oblastného hygienika Žilina (ďalej len „MDV SR“) na priame vybavenie.

MDV SR listom zo dňa 24.08.2021 vyzvalo Národnú diaľničnú spoločnosť, a.s., ktorá je prevádzkovateľom diaľnice D1 a súčasne prevádzkovateľom zdroja hluku v zmysle § 27 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z. z., aby v lehote do 15 dní odo dňa doručenia výzvy zaslali svoje vyjadrenie k podnetu a návrhy na spôsob riešenia nepriaznivej hlukovej situácie v predmetnej lokalite.

O ďalšom priebehu štátneho zdravotného dozoru Vás budeme informovať.

S pozdravom

MUDr. Zuzana Szabová
oblastný hygienik Žilina

Objav neskorogotického pastofória, 1.6. 2020, Liptovský Ján

Začal by som neskromným „Kto hľadá, nájde“, ale naozaj, keby sme nemali odvahu a neskonalú zvedavosť, alebo by sme sa museli striktne držať projektu, výkazu výmer, či nepodporoval by nás vo všetkom pán farár Peter Kvasňák a metodici pamiatkového úradu Janka Piecková a Karol Ďurian, toto dielo by bolo dodnes ukryté v stene kostola sv. Jána Krstiteľa v Liptovskom Jáne. O pastofóriu sme netušili až do minulého roka a to aj napriek veľmi dôkladnému reštaurátorskému výskumu v roku 2018 (Michal Pleidel, Tomáš Kružlík, Miroslav Šurin)

Prvé stopy po jeho existencii sme našli až po kompletnom odstránení novodobých omietok a to na SV stene presbytéria v podobe siluety po odstránenej architektúre pastofória. Ešte sme s p. farárom špekulovali čo a ako by sme tam mohli, alebo nemohli rekonštruovať... keď pastofórium už neexistuje ... iba že by sme ho niekde ešte našli, vtipkovali sme ☺

O pár dní na to na kontrolnom dni, 1.6.2020, sme o tom hovorili v podobnom duchu, moju pozornosť potom upútala stena v lodi kostola domurovaná zvláštne vyzerajúcim materiálom, akoby rozbitými ka-

mennými architek-
kami. Napriek prvotnej
sa dohodli že to predsa
zobrať a pozrieť sa na to,
fragmenty pochádzajú.
sa s kolegom Martinom
rozoberania tejto výplne.
prekvapenie, už po
„muriva“ som si
naozaj sú časti
sme tú zámurovku

tonickými člán-
zdržanlivosti sme
len skúsime ro-
že z čoho tie
Ešte v ten deň sme
Petrušom pustili do
Na moje úprimné
niekoľkých radoch
uvedomil, že to
pastofória. Opatrne
rozobrali, poukla-

dali ulomky na palety na tešili sa, že vyberieme najzaujímavejšie fragmenty a bude pekný exponát niekde v múzeu.

To už bolo neskoro večer, najvyšší čas ísť domov, no nedalo nám a začali sme skúšať prikladať k sebe jednotlivé kúsky. V nemom údive nám pred očami z toho súboru rôznych úlomkov začala vznikať architektúra pastofória.

Doteraz sa mi zdá neuveriteľné nielen to, že sa pastofórium našlo rozbité a zamurované priamo v kostole, ale najmä, že ho bolo možné poskladať a teda je možné ho aj kompletne zreštaurovať, sfunkčniť a prinavrátiť na jeho pôvodné miesto, kde bolo primárne umiestnené niekedy po roku 1510

Tento nález si nesmierne vážim a ďakujem za podporu, bez ktorej by k nemu nikdy nedošlo. Najmä vďaka za absolútnu dôveru pána farára a metodikov KPU k našej práci, kolegom, s ktorými na tomto projekte spolupracujem v reštaurátorskom tíme a v neposlednom rade Ministerstvu kultúry SR, ktoré na projekt komplexného reštaurovania kostola poskytlo dotáciu.

Michal Pleidel

Správne dve písmená

... lebo som si umienil, že medzi vami nebudem vedieť nič iné,
jedine Ježiša Krista, a toho ukrižovaného.
1. Korinským 2, 2

Žijeme vo svete, ktorý je charakterizovaný dvoma „h“: hejt a hoax. Slovíčko hejt je odvodené od slova nenávisť. A nenávisť sa ľahko šíri medzi ľuďmi, či národmi. Cítíme to. Zároveň hejtovanie, znevažovanie každej, aj dobrej aktivity, či ľudí okolo nás a ich konania, je novou realitou, v ktorej veľmi intenzívne žijeme. Popritom je tu more správ, v záplave ktorých sa stráca povedomie, či sú skutočné a podopreté faktami. Sú to často hoaxy, vymyslené tvrdenia.

Nielen tieto dve „h“, ale vôbec celá napätá spoločenská situácia spôsobujú veľké napätie v spoločnosti, ale i v rodinách, medzi blízkymi, medzi priateľmi. Sme háklivejší, reagujeme rýchlo a podráždene, zabúdame si všetko vysvetľovať v lepšom svetle a naopak, vo všetkom vidíme len negatívny zámer. Uzdravujúci a osviežujúci je pohľad na Pána Ježiša. On nikdy nikomu nepovedal slová, ktoré by znevážili či ublížili. Naopak, Jeho slová sú vždy slová plné záujmu, lásky a sily. Ktokoľvek počúval Ježiša, žasol nad Jeho slovami a vyznával: „Nikdy človek nehovoril tak, ako hovorí tento.“ (Ján 7, 46) Ježiš prinášal slová odpustenia, lásky, uzdravenia. Dával hodnotu zavrhnutým ľuďom, všimol si slabých a biednych. A predovšetkým: učil, kde je cesta, pravda a život.

Pán Ježiš učí človeka dôstojnosti a hodnote. Veď svoj život bol ochotný za nás dať, aby nás vykúpil z hriechov a smrti a dal nám večný život a spasenie. Ak nás teda sám pozýva k takejto úrovni a hodnote, je v rozpore s tým, ak sami hodnotu niektorého človeka znižujeme. Ak som sám spoznal, akú cenu mám pre Pána Boha – cenu Ježišovej krvi – potom, nemôžem inak, iba snažiť sa milovať druhých, radšej chváliť ako kritizovať, radšej radiť, pomáhať, viesť, ako znevažovať, radšej si všetko v lepšom svetle vysvetľovať, ako ohovárať a škodiť. A najradšej by som bol, keby všetci spoznali to vzácne a požehnané slovo „evanjelium“ – dobrú správu o vykúpení, ktoré máme v Ježišovi Kristovi. Nechcem vedieť teda to dvojité „h“. Nekonečne vzácnejšie a lepšie sú pre mňa iniciály „J. K.“.

Peter Taját

Čo sa deje v cirkevnom zbore

S príchodom školského roka sa opäť obnovili viaceré aktivity cirkevného zboru, ku ktorým vás srdečne pozývame. Samozrejme, sú závislé od aktuálnej epidemiologickej situácie. Preto vás láskavo, prosíme, aby ste sledovali situáciu a riadili a COVID semaforom. Čo sa týka cirkevného zboru, aktuálne možnosti uverejňujeme na webe cirkevného zboru ecavliptovskyjan.sk, www.facebook.com/ecavliptovskyjan a v Informačnom liste.

Hlavné služby Božie

Každú nedeľu o 9,00 v Ev. kostole v Liptovskom Jáne

Nešporné služby Božie v Uhorskej Vsi

Každú 2. nedeľu v mesiaci o 13,30 v Knižnici

Stredtýždňové služby Božie

Každý štvrtok o 18,00 v Ev. kostole v Liptovskom Jáne

Detská besiedka

Každú nedeľu o 9,00. Začína sa v Ev. kostole v Liptovskom Jáne, cez druhú pieseň deti prijímú požehnanie pred oltárom a odchádzajú do zborovej miestnosti na fare, kde pokračujú svojím programom.

Spoločné nácviky mužského a ženského spevokolu

Každú sobotu o 18,00 v zasadačke Obecného úradu v Podturni

Príprava konfirmandov a stretnutia dorastu

Podľa dohody

Z činnosti DHZ

V sobotu 4.9.2021 sa členovia DHZ Uhorská Ves zúčastnili taktického cvičenia v Jasnej. Profesionálni hasiči spolu s dobrovoľníkmi trénovali súčinnosť pri likvidácii lesných požiarov. Jasná dnes okrem turistov patrila aj hasičom. Profesionáli počas cvičenia otestovali nielen novovytvorenú čerpaciu stanicu Zadné vody, ktoré má v prípade potreby pomôcť pri hasení lesných požiarov v lokalite Demänovskej doliny, ale spoločne s dobrovoľníkmi si vyskúšali aj útočné vedenie pomocou jazierkového systému v náročnejšom horskom teréne s diaľkovou dopravou vody z Bielej púte. Cvičenia sa okrem profesionálov z OR HAZZ v Liptovskom Mikuláši zúčastnilo aj 20 dobrovoľných zborov z celého okresu.

Taktické cvičenie sa však akciou nekončí, po návrate na základňu je potrebné použité prostriedky uskladniť, napísať správu o zásahu a veliteľ družstva sa zúčastní vyhodnotenia taktického cvičenia na okresnom riaditeľstve HaZZ.

Kto má záujem stať sa členom našej DHZ a vykonávať náročnú dobrovoľnícku činnosť, môže kontaktovať predsedu DHZ p. Ing. Beťku.

Výstup na Chopok (2024 m/n/m)

Nádherne počasie, výborný kolektív, rozprávkové výhľady. Asi tak by sa dal stručne zhrnúť ďalší výstup našich dobrovoľných hasičov a ich rodinných príslušníkov na v poradí už tretí majestátny končiar v našom okolí. Po Poludnici a Baranci, získali sme skalp aj Chopku v Nízkych Tatrách. Ráno 11.9.2021 sa „účastníci zájazdu“ stretli na parkovisku Lúčky, odkiaľ po zhotovení fotodokumentácie sme sa vybrali v ústrety nášmu cieľu, ktorý sme zdolali po necelých troch hodinách.

Tí, čo mohli, výborne na osvieženie padla chladené pivočko, pri ktorom členovia expedície dávali návrhy na výstup v roku 2022, aby zdolávanie našich majestátnych kopcov nemalo koniec.

Pátranie po nezvestných osobách

Členovia DHZ a občania našej obce sa spolu s Políciou SR, horskou službou a ostatnými záchrannými zložkami zúčastnili na pátraní po dvoch nezvestných mladistvých osobách. Pátranie prebiehalo v okolitých horách, v ktorých blízkosti sa nezvestné osoby naposledy pohybovali. Pátranie nanešťastie nebolo úspešné a mladistvé osoby boli nájdené na hladine žumpy roľníckeho družstva v Závažnej Porube bez známok života. Rodinám vyslovujeme úprimnú sústrasť.

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Opustili nás

Manželstvo uzavreli

21.8.2021

Jana Trnovská a Pavol Sopko

Narodili sa

1.2.2021

*Barbore Kalouskovej a Adamovi
Mokrému sa 5.8.2021 narodil synček Michal.*

Jubilanti

júl

Daniel Šimovček 70 rokov

august

Ján Jurečka 70 rokov

Fotogaléria z prebiehajúcich prác v KD

Okrem nových rozvodov pribudne v sále KD ozvučenie.

Demontáž starých rozvodov a príprava trás pre nové vedenie vo vestibule.

*Raz prehĺboko pokloním sa zemi
a nikdy viac z nej nevstanem.
A vtedy teplé lôžko ustelie mi
čarovná moja rodná zem.*

V hlbokom zármutku oznamujeme,
že nás dňa 18. júna 2021
v nedožitom 77. roku života opustil
pán Ján Repček

Posledná rozlúčka so zosnulým sa uskutočnila
v kultúrnom dome v Uhorskej Vsi.
Smútiaca rodina vyslovuje slová poďakovania za
všetky prejavy sústrasti, kvetinové dary i účasť
na poslednej rozlúčke.

*Ľúčim sa s Tebou
rodina, aj s Vami,
kamaráti moji,
prišla už moja hodina,
spomienka nech nás
navždy spojí.*

V hlbokom zármutku oznamujeme,
že nás dňa 30. júna 2021
v 65. roku života opustil
pán Stanislav Plich.

Posledná rozlúčka so zosnulým sa uskutočnila
v kultúrnom dome v Uhorskej Vsi.
Smútiaca rodina vyslovuje slová poďakovania za
všetky prejavy sústrasti, kvetinové dary i účasť
na poslednej rozlúčke.

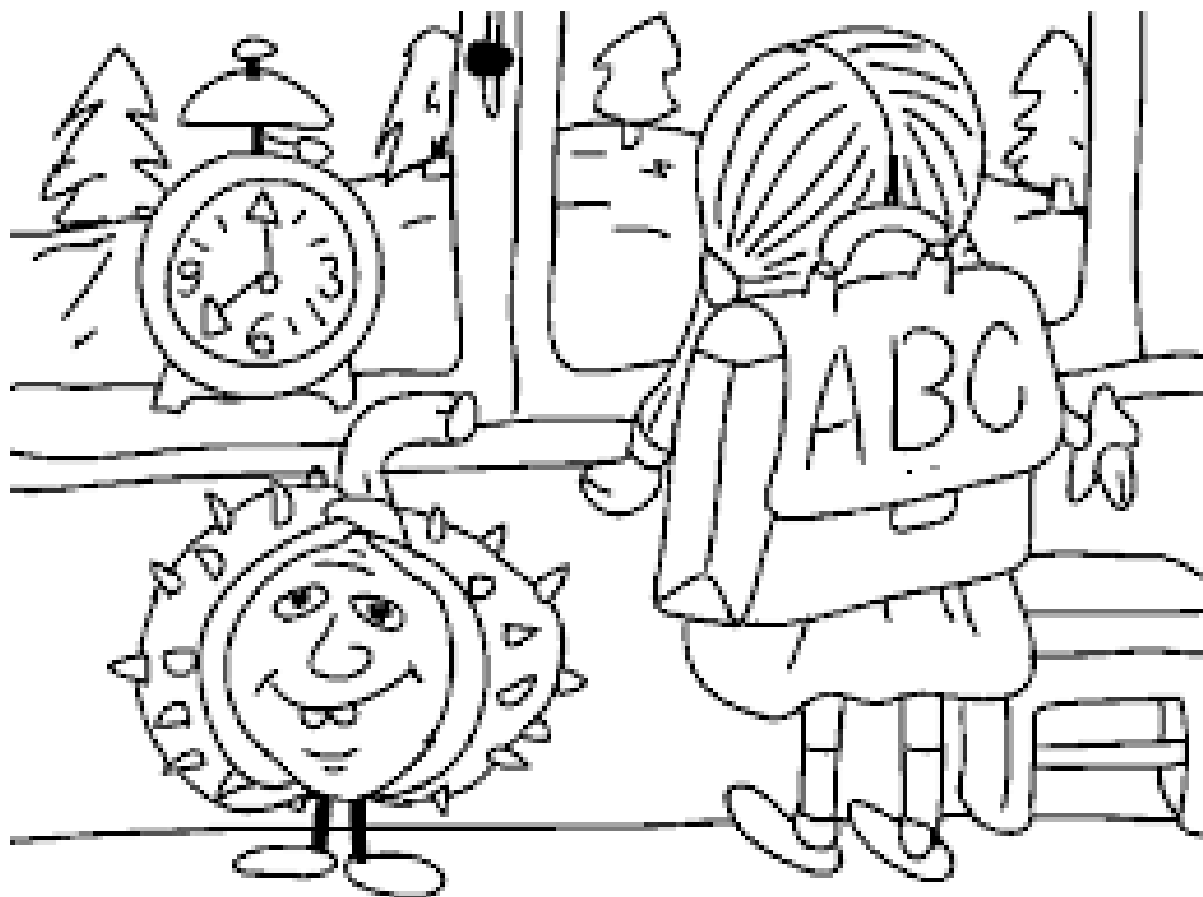
*„Nezomrel ten,
kto zostáva v ľudských
srdciach.“*

V hlbokom zármutku oznamujeme,
že nás dňa 9. septembra 2021
v 69. roku života opustil
pán Pavol Herich.

Posledná rozlúčka so zosnulým sa uskutočnila
pred kultúrnym domom v Uhorskej Vsi.
Smútiaca rodina vyslovuje slová poďakovania za
všetky prejavy sústrasti, kvetinové dary i účasť
na poslednej rozlúčke.

Predeš Predeš Predeš Predeš

Vyfarbi obrázok a vyrieš osemšmerovku s jesennou tematikou.

OSEMSMEROVKA

S	E	P	T	E	M	B	E	R	Š
M	S	O	M	A	A	L	O	K	Š
E	T	K	A	K	Í	Š	O	K	R
S	R	N	D	J	R	K	D	Z	E
I	O	L	E	A	A	N	E	I	B
A	M	S	T	I	Á	B	Ň	M	Ó
C	E	E	I	T	S	Í	L	A	T
Ň	H	R	U	Š	K	A	D	K	K
A	R	E	B	M	E	V	O	N	O

DEŇ, DETI, HRUŠKA
JABLKO, JESEŇ, KOŠÍK,
LÍSTIE, MESIAC,
NOVEMBER, OKTÓBER
SEPTEMBER, SLNKO,
STROM, ŠKD, ŠKOLA,
TMA, ZIMA.

ŠPORT V OBCI

Počas leta dostali žiaci prázdninové voľno, ktoré sme si spestrili turnajom v Kráľovej Lehote. Turnaj sme po troch víťazných zápasoch vyhrali. Trofej a medaily odovzdal našim nádejným športovcom poslanec národnej rady p. Dušan Galis.

Najlepšou strelkyňou turnaja sa stala Liliana Ľubeľanová.

Pred začiatkom súťaže sme odohrali ešte dva prípravné zápasy proti Vetejnej Porube, v ktorých sme zvíťazili.

Prvý zápas v kategórii U 11 sme odohrali v Hybiach, kde sme s fyzicky vyspelejším súperom držali krok, ale nepremenené šance nás pripravili o lepší výsledok.

Veríme, že malí športovci budú naďalej na sebe pracovať a postupne sa zlepšovať.

Boli by sme spokojní, keby z nich vyrástli nielen športovci, ale hlavne dobrí ľudia.

Chceme sa poďakovať všetkým, ktorí našich malých športovcov podporujú a pomáhajú.

Hybe – Uhorská Ves 4 : 2

Uhorská Ves – Smrečany/Žiar 10 : 2

	1. trieda U11	Z	V	R	P	B
1	ŠK Demänová	3	2	1	0	7
2	TJ Tatran Hybe	3	2	0	1	6
3	ŠK Kriváň Lipt. Ondrašová	3	1	2	0	5
4	FC 34 Liptovský Mikuláš - Palúdzka	2	1	1	0	4
5	TJ Ďumbier Uhorská Ves	2	1	0	1	3
6	TJ Družba Smrečany - Žiar	3	0	0	3	0
7	ŠK Závažná Poruba	2	0	0	2	0
8	ŠKM Liptovský Hrádok (odstúpené)	0	0	0	0	0

Mužstvo dospelých pokračuje tretiu sezónu v 7.lige. Káder mužstva je ako každú sezónu obmenený a posilnený do počtu a uvidíme, či po zapracovaní posíl aj do kvality. Potrebné je ustáliť mužstvo a hlavne výkony, aby sme mohli pozitívne hodnotiť aj ich pôsobenie v súťaži. Výbuchy 7:3 v Partizánskej Ľupči a hlavne 11:00 v Bobrovci tomu však nenasvedčujú. Čas ukáže kam smeruje uhorčiansky futbal a nielen ten, ale všeobecne amatérsky šport na Slovensku. Každoročne sa do oblastných súťaží prihlasuje menej klubov. Tento negatívny trend je badať už aj na Liptove, kde je ešte stále aj 8. liga, no má len 9. účastníkov, pred dvoma rokmi v sezóne 19/20 ich mala 14.

Do 7. ligy postúpilo aj mužstvo z 8.ligy, ktoré skončilo v 8.lige na 6.mieste.

Okresná dorastenecká súťaž, ktorá má byť záso- bárňou pre mužstvá dospelých v okrese je len jedna a v nej hrá 6 mužstiev na veľké ihrisko a 5 mužstiev hrá malý futbal. Potom sa nemôžeme ču- dovať, že futbal hrajú v niektorých prípadoch aj 50- roční futbalisti.

Na tomto príklade vidíme, kde sa ocitol amatérsky futbal a celkovo amatérsky šport na samom okraji záujmu.

	7.liga LFZ	Z	V	R	P	B
1	ŠK Lúčky - kúpele	7	7	0	0	21
2	ŠK TJ Iskra Hrboltová	7	7	0	0	21
3	TJ Sokol Beňadiková	7	5	2	0	17
4	FK Liptovské Vlachy	7	5	0	2	15
5	ŠK Bobrovec	7	4	2	1	14
6	TJ Družstevník Východná	7	3	2	2	11
7	OFK Partizánska Ľupča	7	3	0	4	9
8	TJ Liptovský Trnovec	7	2	1	4	7
9	TJ Prosiek	7	1	3	3	6
10	TJ Tatran Hybe	7	1	2	4	5
11	ŠK Demänová	7	1	1	5	4
12	TJ Družstevník Štiavnička	7	0	3	4	3
13	TJ Ďumbier Uhorská Ves	7	1	0	6	3
14	TJ Liptov Vavrišovo	7	0	2	5	2

Vážení občania, príspevky do spravodaja môžete priniesť na OÚ alebo poslať emailom na adresu starosta@uhorskaves.sk do 10.12.2021, kedy bude uzávierka ďalšieho čísla.

Redakčná rada: Vladimír Multán, Ing.Soňa Slosiarová, Mgr.Daša Tkáčová

SPRAVODAJ obce Uhorská Ves vydáva obec Uhorská Ves. Vychádza štvrťročne. Registračné číslo: OÚ Lipt. Mikuláš 04/99. Redakcia nezodpovedá za obsahovú, gramatickú úpravu dodaných príspevkov. Uvedené príspevky nemusia byť názormi vydavateľa Spravodaja. Spravodaj je zverejnený aj na webovej stránke obce.